

อัญชิสา บัวหยาด 2557: ความรู้และการปฏิบัติในการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานของเกษตรกร
อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาส่งเสริม
การเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ประเดิม จำใจ, Ph.D. 138 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืช
ด้วยวิธีผสมผสาน การปฏิบัติในการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมและ
เศรษฐกิจ และความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน กับการปฏิบัติในการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธี
ผสมผสาน ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติของเกษตรกร จากกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง 162 คน ในอำเภอ
เมืองระยอง จังหวัดระยอง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าโกลด
แควร์ และค่าพิชเชอร์

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.8 มีอายุเฉลี่ย 57.9 ปี จบการศึกษาน้อย
กว่าหรือเทียบเท่าประถมศึกษาตอนต้น ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก มีประสบการณ์ในการทำเกษตรเฉลี่ย
28.4 ปี มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 14.8 ไร่ มีรายได้ทางการเกษตรเฉลี่ย 136,648 บาท/ปี และมีรายจ่าย
ทางการเกษตรเฉลี่ย 67,536 บาท/ปี ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้กู้ยืมเงิน มีการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตร ร้อย
ละ 63.6 ซึ่งผ่านทางเจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ และเกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศัตรูพืช
ด้วยวิธีผสมผสาน อยู่ในระดับมาก มีช่วงคะแนนความรู้ระหว่าง 3 - 15 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 10.8
คะแนน โดยประเด็นการปฏิบัติที่เกษตรกรปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้สารเมทิลยูจินอลเป็นสารล่อแมลงวัน
ทอง เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาคือ ไม่มีเวลาและแรงงาน และเสนอให้มีการติดตามผลการนำความรู้
ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ด้าน 1) การอนุรักษ์
ให้มีตัวห้ำ ตัวเบียนในสวน และ 2) การแขวนกับดักล่อแมลงวันทองไว้บริเวณใต้ต้นไม้ในสวน การเปิดรับ
ข่าวสารด้านการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ด้าน 1) การเก็บผลไม้ที่ร่วงหล่น และนำไปเผาทำลาย
บริเวณนอกสวน 2) การแขวนกับดักล่อแมลงวันทองพร้อม ๆ กันทั้งหมด 3) การปลูกต้นกระเพราแดงไว้รอบสวน
เพื่อช่วยล่อแมลงวันทองออกจากผลไม้ และ 4) การใช้สารสกัดจากสะเดา ในการช่วยป้องกันและขับไล่แมลง
ศัตรูพืช รายได้ทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ด้าน การปลูกต้นกระเพราแดงไว้รอบสวน เพื่อช่วยล่อ
แมลงวันทองออกจากผลไม้ และความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติทุก ๆ
ประเด็น

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก